

Lijmen voor houten vloerbedekkingen

Houtlijmen hebben een ware revolutie teweeggebracht in de montagetechnieken in de industrie-, bouw- en schrijnwerksectoren en zijn niet meer weg te denken uit onze maatschappij.

De steeds meer gespecialiseerde marktvraag zorgde ervoor dat de prestaties, het toepassingsgebied en de milieuvriendelijkheid van de lijmen mee-evolueerden. Dat heeft echter als gevolg dat de aannemer momenteel keuze heeft uit een groot assortiment producten, zonder eigenlijk goed geïnformeerd te zijn over de specifieke eigenschappen ervan.

TEKST : S. CHARRON, IR., PROJECTLEIDER, LABORATORIUM 'ISOLATIE-EN DICHTINGSMATERIALEN', WTCB; Y. GREGOIRE, IR.-ARCH., AFDELINGSHOOFD, AFDELING 'MATERIALEN', WTCB

In samenwerking met het Technisch Comité 'Schrijnwerken' werkt het WTCB momenteel aan een nieuwe Technische Voorlichting (TV) die voor elke toepassing de juiste lijm en techniek aangeeft.

Omwillen van de recente evolutie zullen parketlijmen in de nieuwe TV het onderwerp uitmaken van een volledig hoofdstuk dat § 3.4 uit de TV nr. 218 vervangt.

Lijmkeuze

Het gamma parketlijmen varieerde mettertijd gevoelig. Enerzijds verschenen er nieuwe lijmtypes op de markt, zoals lijmen met MS polymeren of zogenaamde 'hybride' lijmen, en anderzijds verdwenen er lijmtypes die bijvoorbeeld minder presteerden of te schadelijk waren voor het milieu (bv. lijmen op basis van alcohol). Door dat grote marktaanbod is het voor de parketplaatser niet altijd even eenvoudig om de lijm te selecteren die de duurzaamheid van de parketvloer het beste garandeert.

Het lijmtype voor een vloerbedekking hangt doorgaans van een reeks factoren

af :

- de aard en vlakheid van de ondergrond.

- de eigenschappen en afmetingen van de vloerbedekking : de houtsoort, de breedte, dikte en het type van de elementen (al dan niet massief), de vochtgevoeligheid van het hout, een eventuele afwerkingslaag,....
- eventuele vloerverwarming.
- de plaatsingseigenschappen.

Sinds kort is er ook de keuze tussen een stijve of soepele lijmsort, afhankelijk van de dubbele perceptie van het gedrag van de houten vloer op langere termijn: een lijm kan de bewegingen van het hout ofwel beperken, ofwel opvangen.

Stijve lijmen

Wil men de bewegingen van de vloer tegengaan, dan moet de lijm goede fysieke en mechanische eigenschappen hebben. Kenmerkend voor die lijmen zijn de hoge breekweerstand en de zwakke rekbaarheid.

Door de sterke hechting en hoge stijfheid belasten stijve lijmen de ondergrond meer tijdens de dimensionale variaties van het hout. Enkel een ondergrond met een hoge cohesie kan de levensduur van de houten vloer garanderen. Doorgaans wordt een ondergrond met een oppervlaktecohesie van minstens 0,8 N/mm² aangeraden om de bewegingen van het hout op te vangen bij het gebruik van stijvere lijmtypes.

Vertoont het hout zeer uitgesproken bewegingen, dan planten de resulterende hoge spanningen zich doorheen de vloerbedekking zelf voort, aangezien dat de zwakste schakel wordt bij gebruik van een ondergrond en lijm met zeer hoge prestaties. Die spanningen kunnen de vloerbedekking zelfs doen scheuren indien het hout een hogere krimp vertoont dan normaal onder invloed van een te lage omgevingsvochtigheid (gemiddelde RV < 30 %).

Soepele lijmen

Een elastische lijm kan de trekspanningen in de ondergrond en in de vloerbedekking opvangen om relatieve bewegingen van het hout in zekere mate toe te laten. Gezien de minder grote krachten mag de

lijm een lagere weerstand hebben (maar wel voldoende om niet los te komen).

Dankzij de elastische eigenschappen van de lijm wordt de ondergrond minder belast. Een soepele lijm krijgt dan ook de voorkeur bij dekvloeren met een lagere cohesie. Het gebruik van een oneindig elastische lijm komt overeen met een niet-hechtende plaatsing: een dergelijke plaatsing is dus niet aangewezen voor een groot aantal houten vloerbedekkingen.

Om de eigenschappen van dit lijmtypen – en zijn elasticiteit in het bijzonder – ten volle te benutten, dient men de door de fabrikant voorgeschreven lijmhoeveelheid en de plaatsingsaanwijzingen (vooral ter hoogte van de rand- en verdeelvoegen) uit de TV nr. 218 nauwgezet op te volgen. Een te dunne of te dikke lijmlaag kan immers de prestaties van de lijm sterk aantasten.

Soepele lijmen hebben een bijzondere bijwerking : doordat het hout niet “geblokkeerd” wordt, zijn de bewegingen frequenter en ook beter zichtbaar. De parketplaatser moet de bouwheer daarover informeren om geschillen achteraf te vermijden. Omwille van dit neveneffect worden soepele lijmen bijvoorbeeld niet aangeraden bij vloerbedekkingen met rechte randen of bij zeer brede planken.